

В БІБЛІОТЕЦІ МАЄ БУТИ ТИХО? АБО НЕФОРМАЛЬНИЙ ПРОСТІР ДЛЯ НАВЧАННЯ, РОБОТИ ТА СПІЛКУВАННЯ

Оксана Борисова

Харківський національний медичний університет
Наукова бібліотека

На прикладі НБ ХНМУ розглянута трансформація традиційної бібліотеки в сучасний інформаційно-бібліотечний центр, показані зміни та можливості сучасної бібліотеки. Увага приділяється читачам та організації їхнього цікавого та змістовного навчання та дозвілля.

Ключові слова: бібліотека, коворкінг, тиша, «гучна» та «тиха» зони, трансформації.

Багато років бібліотеки відносять до тих організацій, в яких тиша обов'язкова, більш того – вона є головною складовою уявлення про ідеальний образ бібліотеки. Та як відомо, час не стоїть на місці. Відбуваються зміни в усіх сферах діяльності. І найоперативніше до трансформацій адаптуються бібліотеки, зокрема вишівські. Вони повинні разом зі студентами йти в ногу з часом і пропонувати нові можливості та форми отримання інформації.

Під тиском змін у суспільстві, бібліотека перестає бути сакральним сховищем книг і перетворюється на багатофункціональний простір [4]. Вона стає простором для навчання, розвитку та саморозвитку, де проходять різноманітні тренінги, конференції, курси підвищення кваліфікації. Бібліотека може і стає «третьім місцем» у громадському просторі і житті людини, де навчання проходить поруч із цікавими дозвіллям [4].

В епоху стрімкого розвитку інформаційних технологій, бібліотека руйнує стереотипи, міфи та упередження стосовно своєї діяльності. Одним із першочергових та актуальних її завдань була і залишається організація простору – читачам має бути цікаво та комфортно. Це стосується освітлення, меблів, робочого часу і, особливо, неформальності атмосфери. Необхідно відштовхуватися від того, що читачі мають різні потреби для роботи – одним приємніше працювати в тиші, інших надихає дискусія навколо [4].

З появою на просторах технічних засобів (персональних комп'ютерів, копіювальних апаратів та сканерів), вона перестає бути «тихою». Бібліотечну

атмосферу наповнює постійний технологічний шум. Та на ряду з технологічним в бібліотеці присутній шум «соціальний». Читальні зали наповнюються студентами, які вирішують свої нагальні потреби – підготовка до занять, обговорення проектів, отримання консультацій та допомоги бібліотекарів тощо. Бібліотечні працівники є також часткою цього шуму, бо саме завдяки їхньому креативному мисленню та нестандартності підходів до вирішення питань в роботі відбуваються позитивні трансформації.

Сьогоднішні зміни не дають нам можливості побачити бібліотеку у тому образі, який склався раніше. Вона стає багатоликою та різною: з «гучними» та «тихими» зонами, з відкритими просторами і відокремленими місцями для відпочинку [1]. Особливо актуальними такі новації є в університетських бібліотеках.

Бібліотека вишу – це осередок активного студентського життя. В оновленому приміщенні Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету для студентів створені комфортні умови для навчання, роботи та відпочинку. У їхньому розпорядженні «зона простору», де вони мають можливість резервувати кімнати для колективної роботи, проведення семінарів, майстер-класів, інтелектуальних ігор, тематичних заходів (літературні вечори, збори студентської молоді) тощо. А ще з'явилася зона під назвою «коворкінг» – місце для спілкування в неформальній атмосфері. Це зона для живого діалогу між студентами, викладачами та цікавими особистостями. Не залишилися без уваги і ті, хто надає перевагу безшумному простору. В одному із бібліотечних залів для самостійної роботи є «тиха» зона, де студенти мають можливість працювати в спокійній атмосфері.

Такі зміни позитивно відображаються на повсякденній роботі бібліотеки та її працівників. Виникають довірчі відносини та налагоджується діалог зі студентством, продовжується пошук нових форм реалізації планів осучаснення бібліотечної установи.

Попри розповсюдження тенденції щодо об'єднання простору у бібліотеці, не варто забувати про зонування простору бібліотеки є на сьогодні обов'язковим та актуальним питанням. Потрібно знаходити засоби раціонального використання простору та сучасних можливостей бібліотек. Сучасна бібліотека шукає новий вектор розвитку: необхідно адаптуватися до нових умов, захищаючи позачасові цінності. Головне, що пошуки вінчаються успіхом: відкриваються нові бібліотеки або модернізуються старі – люди стукають у двері [6]. Тож відчиняємо їх!

Література

1. Бібліотечний простір – реальний та віртуальний : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.kherson.ua/bibliotechniy-prostir--realniy-ta-virtualniy.htm>. – 17.09.2018.
2. Китасюк М. А. Сучасна бібліотека – інформаційний, дозвіллевий центр місцевої громади : з досвіду роботи Чернівецької районної бібліотеки : [Електронний ресурс] / М. А. Китасюк. – Режим доступу: library.vn.ua/Konf2017/text/2017_31.doc. – 13.10.2018.
3. Сокольская Л. Акустический комфорт. В поиске библиотечного решения [Електронний ресурс] / Л. Сокольская // Библиотечное дело. – 2014. – № 21 (231). – Режим доступу: <http://www.nlr.ru/prof/publ/bibliograf/2014/bd21.pdf>. – 12.10.2018.
4. Сховище книг чи центр спільнот: куди рухаються українські бібліотеки : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mistosite.org.ua/ru/articles/skhovyshche-knyh-chy-tsentr-spilnot-kudy-rukhaiutsia-ukrainski-biblioteky>. – 12.10.2018.
5. «Тиші бути не повинно»: як ентузіасти перетворюють старі бібліотеки на місця для людей : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://projects.platfor.ma/-tishi-buti-ne-povinno/>. – 05/09/2018.
6. Тишина должна быть в библиотеке? Блог «Йода» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://echo.msk.ru/blog/yopolisnews/1235190-echo/>. – 03.10.2018.

В БИБЛИОТЕКЕ ДОЛЖНО БЫТЬ ТИХО? ИЛИ НЕФОРМАЛЬНОЕ ПРОСТРАНСТВО ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ, РАБОТЫ И ОБЩЕНИЯ

Оксана Борисова

Харьковский национальный медицинский университет
Научная библиотека

На примере НБ ХНМУ рассмотрена трансформация традиционной библиотеки в современный информационно-библиотечный центр, показаны изменения и возможности современной библиотеки. Внимание уделяется читателям и организации их интересного и содержательного обучения и досуга.

Ключевые слова: библиотека, коворкинг, тишина, «громкая» и «тихая» зоны, трансформации.

SHOULD A LIBRARY BE QUIET? OR INFORMAL SPACE FOR STUDY, WORK AND COMMUNICATION

Oksana Borisova
Kharkiv National Medical University
Scientific Library

On the example of the scientific Library of the KhNMU, the transformation of the traditional library the modern information and library center is considered, changes and possibilities of the modern library are shown. Attention is paid to readers and their interesting and meaningful learning and leisure activities.

Key words: library, coworking, silence, «loud» and «silent» zones, transformatives.